

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka popoldne za prijebitev v številki naslednjega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:
United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00. Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

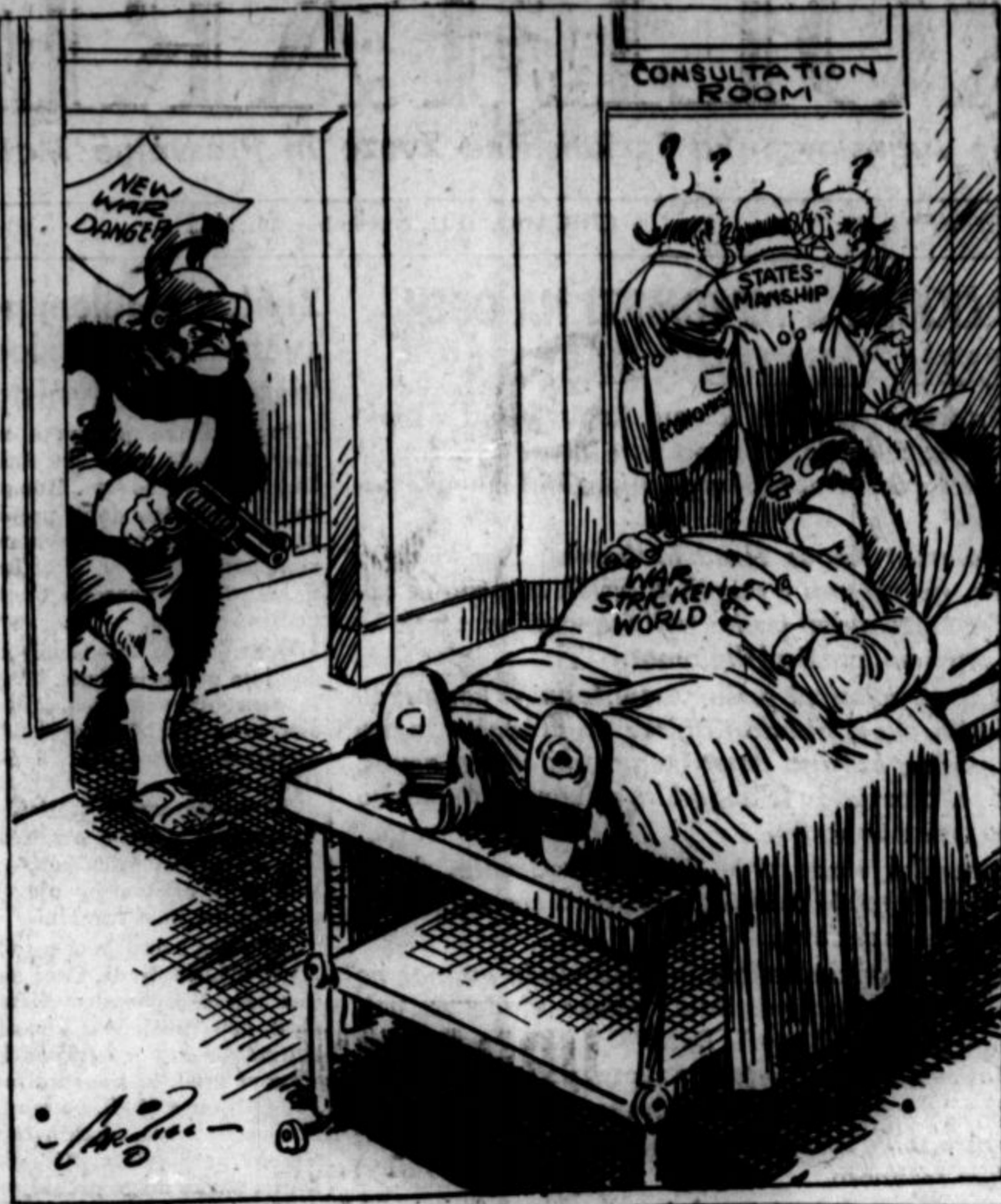
2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL. Telephone: ROckwell 2-2864

NAVSKRIZNE STATISTIKE

Biro za statistična raziskovanja, pod firmo federalne banke in sorodnih vladnih aparatov pravi, da ni v naši deželi nič drugega kot blagostanje in to ugotavlja s sledečimi "dejstvi":
51 odstotkov izmed petdeset milijonov ameriških družin poseduje najmanj en avtomobil vsaka.
Ena izmed vsakih 17 družin poseduje dva avta in več.

PLEMENSKA IN VERSKA SOVRAŠTVA NARAŠČAJO

Vse konference za ublaževanje plemenskih in verskih sovraštev nič ne pomagajo. Predsodki so se zarili v ljudi in ne popolnoma brez vzrokov.
Kajti izzivanja lahko prihajajo z obeh strani: z one, ki je v manjšini in že vsled tega obsovana, kakor z druge, ki se smatra za izvoljeno ljudstvo in s tem po nacijskem evangeliju za višjo, za izvoljeno pleme.

O JEKLAJSKI STAVKI

Girard, Ohio — Jeklarski štrajk je končan — pridobitve so majhne. Mislim sem kaj poročati v času stavke, a ker se ni tu v vseh šestih tednih njenega trajanja nič posebnega dogodilo, pa nisem imel v list nicesar zanimivega omeniti. Imeli smo pač počitnice — neplačane seveda in ob enem smo imeli priliko videti Philipa Murrayja in ga poslušati, ko je razlagal priporočila Trumanovega preiskovalnega odbora in kako je unija predlog komisije odobrila, korporacije pa so ga odbile. Vse to smo že prej čitali, torej nam ni povedal nič novega.

se sploh odpočili. Na njihovih obrazih si videl, da so bolje situirani kot pa so bili v tisti ponesečeni stavki leta 1937. Velika razlika je bila tudi na piketni liniji. Letos bi dobil kolikor bi hotel piketov, a leta 1937 pa so se bali tega posla. Človek, ki je šel skozi vse te skušnje takrat in sedaj, ve, kolikšne so te razlike.
Seveda, l. 1937 je bil CIO še v povojih. Par sto militantnih stavkarjev je držalo na stavki več tisoč delavcev. Vztrajali so mnogi vzlic najhujšemu terorju. Kompanijski ter drugi pobojniki so streljali v stavkarje in jih nekaj tudi ubili. Večina pa so jih pretepali. Ako si si pripel znak CIO, že si bil v nevarnosti, da te bo drhal napada in prematlja. Potem je prišla na pomoč korporacijam še državna milica, ki jo je poslal v stavkovno okrožje takratni guvernir Davey.

in četudi je bilo po vojni, je bila stavka v tej industriji leta 1946 končana v treh tednih.
Konzervativci so padali na tej konvenciji najbolj po onih, ki so za zgraditev CIO največ storili, vtevši za unijo jeklarskih delavcev.
Nastala je situacija, da nisi dobrodošla oseba v uniji, ali v taki njeni komisiji, če se te lahko obdoli, da si bil v zadnjih predsedniških volitvah za Wallacea ali pa da si bil bogve od koga pritaknjen v seznam kake take organizacije, ki je bila v seznamu justičnega departamenta ter kongresnega odseka za raziskovanje protiameriških aktivnosti označena za "subverzno".
Med obtoženimi je bil v svoji uniji tudi predsednik lokalni CIO USW — tukaj pri nas. Zatožen je bil levičarstva, da je agitiral za Wallacea itd.

brez dela udobnejše kot pa je doktor ni bilo stavke.
A prav taki ljudje, ki jim ni rav nič sile, tarnajo — "ja, kaj bo, ako se stavko čim prej ne skonča — vse bo paralizirano!"
In nato strašijo: "Ves mali biznis bo propadel."
V mestih, kjer je jeklarska industrija temeljni vir življenjskega obstoja, kot npr. v Youngstownu in v sosednih krajih, taka jamranja veliko pomenijo. Trgovci se ustraši. Vsi se zboje prodajati na upanje. In nastane zastoj.
Umevno. Ako nimaš prihrankov in šest tednov nič dohodkov, pa si v stiski in moraš kupovati na upanje, če ga kje imaš. A če imaš prihranke, pa tudi hitro poiđejo.
Stavkarji z družinami sploh ne morejo računati na prihranke. Jih ni, ker družinski oče premalo zasluži, da si bi mogel kaj prida prihraniti. Pa naj pride še bolezen in konec je še tistemu kar si dal na stran.

Nega zob pri otrocih
Pokvarjeni zobje so ena od najpogostejših otroških boleznih, kateri moramo prav tako posvetiti vso pažno kakor ostalim boleznim. Prvi pogoj za ohranitev zdravih zob je čistoča. Ako ostanejo ostanke hrane predlogo časa med vdolbinami zob, se polagoma razkroje. V ustih je vedno mnogo klic, katerim ostanke hrane še pomagajo v razmnoževanju. Bakterije izločajo pri razmnoževanju neko kislino, ki razjeda zobno sklenino in kosti. Zob se na tak način omehta in prične gniti. Okvara zob se javlja na onem mestu, kjer so ostanke hrane. Gnoloba pa gre vedno globlje, kajti zob se sam od sebe ne more ozdraviti. Ako ne peljemo otroka takoj k zobozdravniku, cel zob propade, povzročča hude bolečine in okuži še ostale zobe.

Oprijeti otroka za v šolo tudi stane. Tako so bili pred to stavko mnogi delavci nanjo jako slabo pripravljene. Vzdržati v nji šest tednov brez plače — to je skrb in težava. Zato so se oni, ki so bili v teh stiskah, oglasili za pomoč pri mestnemu ali okrajnemu, ali kakemu drugemu pomožnemu odboru. Ti pomožni uradi so izdali v podporo družinam stavkarjev v tej soseščini okrog sto tisoč dolarjev. Ni mnogo, ampak tisti, ki so v uradih se vseeno jeze — češ, mar je tega treba?
Kajpada je treba! In pomnite, samo polovico priglasencev je prišlo v upoštevanje.
Kritiki so rekli: Saj vendar se CIO baha, da ima okrog milijon članov, ki plačujejo članarino — torej čemu si niso sami zgradili stavkovnega sklada? Mar gre vsa njihova članarina le za upravne stroške ter za plače odbornikov? Tako vprašanja včasih vlečejo v mešanju pojmov in tako imajo vodje unij ter organizatorji ter agitatorji, ki delajo za unije, med članstvom veliko otepanja.
Sedaj pa se nekoliko pomudimo ob vprašanju, koliko smo pridobili z zmago v stavki unije jeklarskih delavcev?
Kadar je delavec na stavki, ga delodajalec zaničuje, boje se ga trgovci in prijatelji, češ, da jih bo prošil za posojilo, ali da bi kupoval na kredit, in to ni še vse! Stavkar je izpostavljen tudi batinanu, ki nanj "postavno" padajo — dasi ni storil nikakega zločina. Vprašal je edino za nekoliko približka v svojem preziviljanju in v korist svojih družine.
Velikokrat se je dogodilo, da je stavkar bil še na slabšem, ako je bila njegova bitka izgubljena. In tudi če je dobil, je vzelo dolgo, predno se je mogel spet postaviti na noge.
Bilo bi boljše, če bi delavci bili politično organizirani, pa si bi lahko svoje zahteve izvojevali brez stavk in s tem brez izgub na mezd in brez batina na piketnih linijah.
Udeležen sem bil že v starih stavkah jeklarskih delavcev. V dveh smo bili poraženi na celi črti. Dvakrat je bila dobljena, seveda ne s popolno zmago.
Zasluga, da so si delavci v minulemu desetletju nekaj pridobili, gre človeku, ki jih je pozival, naj se organizirajo in jim ob enem v zakonodaji pomagali do take pravice.
Zadnja konvencija CIO v Clevelandu se je slabo postavila. Izgledalo je na nji kot da se vrti zgolj zato, da se iztrebi levičarje ("komuniste" in "sopotnike") iz uradov in iz odborov.
— John Tancek.

Ne smemo čakati do tedaj, da otroka prične zob boleti. Večkrat moramo pregledati otroku zobe in, čim ugledamo najmanjšo okvaro, popeljimo otroka takoj k zobozdravniku. Redno pregledovanje zob pri zobozdravniku je nujno potrebno. Tako preprečimo hude večje okvare. Popravilo majhnih okvarjenih zob je veliko lažje in tako prihranimo tudi na stroških.
Sami starši dobro vedo iz lastnih izkušenj, koliko je vreden zdrav zob in kaj pomeni za pravilno prehrano. Ali kljub temu zanemarjajo zobe svojih otrok. Veliko grešijo, če ne zdravijo svojih malčkom mlečne zobe. Običajno mislijo: ti zobje so samo začasno in itak izpadejo. A mlečne zobe moramo prav tako skrbno čuvati in jih negovati, ker zaradi prezgodnjega izpada kečnjakov se stalni zobje ne morejo pravilno razrasti.
Zato posvetimo otroku vso skrb pri negi zob in se zavedamo, da otroku tako samo koristimo.
NEPRISTRANOST
"Nepristranske" delavske organizacije ni, ker taka reč sploh ne eksistira.

Tole mi ne gre v glavo?

Vlada bankirjev

Bankirji ukazujejo, kako naj gospodarji uprava mesta Detroit. Diktatura bankirjev ukazuje newyorškemu županu in mestnemu svetu, in kadar hoče članka občina kak milijon ali dva, da nakaže nekaj plače svojemu učiteljskemu osebju ter drugim mestnim delavcem, se mora pokloniti bankirjem in sprejeti njihove pogoje. Bankirji so največ pripomožili, da so mesta in okraji do vrata zadolženi. Zdaj, ko so v največjih zagatah, pa so jih še bolj zagrabil za vrat in jih davijo. Ljudstvo se svizja pod težo mizerije. To je posledica "konservativnega, vedno varnega bankarstva".

To je torej problem, ki ni enostaven. Resolucija — pa naj bi bila še tako lepa, ga ne bi mogla rešiti. Vendar, ker smo vsi ljudje in smo primorani živeti skupaj, bi merodajne oblasti ter razne druge ustanove proti temu zlu le lahko storile več nego store.

